

7, 18. °चलदुरुसाम् 3, 62. दरमन्थरचरणविकारम् Gīt. 11, 3. कुलवधू-
रतिमन्दतमन्थरा Schol. bei WILSON, SĀMKBHAK. S. 174. पृथुविशिष्टनि-
तम्बमन्थरा PĀNĀK. 3, 3, 23. लज्जामन्थरतारक (चतुस्) Spr. 2463. सल-
ज्जा मन्थरमारभताभिधातुम् DAČAK. in BENF. Chr. 182, 2. मन्थमन्थरभा-
षिन् Čač. 6, 40. सार्थकानर्थकपदं वुवती मन्थरातरम् SĀH. D. 69, 13. घन-
वसितार्थमन्थरस्य वचसश्चाकृता MĀLATĪM. 130, 1. *langsam in Etwas, träge*
zu Etwas (geht im comp. voran): ययौ गमनमन्थरः PĀNĀK. 1, 3, 61. प्र-
सव° (अशोक) MĀLAV. 63, 19. प्रणय° (*post voluptatem perceptam lan-*
guidus St., प्रणयेन प्रीत्या अन्यकामिनीगतेनेति शेषः Schol. in der ed.
Calc.) RAGH. 19, 21; vgl. im Prākṛit पञ्चक्षिणाण° ČĀK. 36, 21. परि-
ष्ठाद° ČĀK. Ch. 63, 16. — b) *träge von Geist, einfältig* ČABDAR. im ČKDr.
°कौलिक (मन्थरक ist zugleich sein Name) Spr. 2433. — c) *krumm, ge-*
bogen, verwachsen; = वक्र, कुञ्ज TRIK. H. 1429. H. an. MED. Vgl. म-
न्थरा und मन्थरक 4. — d) *breit, weit*; = पृथु H. an. MED. — 2) m. a)
= कोष Schatz MED. = केश Haupthaar H. an. = कोप Zorn AGĀJA im
ČKDr. (diese drei Bedeutungen gehen sicher auf eine einzige zurück);
Frucht; *Hinderniss* MED. *Butterstößel* H. an. MED. *Späher* H. an.
Viçva im ČKDr. der Monat Vaiçākha (vgl. मन्थ 1, d. am Ende) AGĀJA
bei WILSON; *Gazelle* (vgl. मन्थ 1, e.); *Festung*; *der Berg* Mandara (vgl.
मन्थपर्वत) WILSON angeblich nach AK. — b) N. pr. einer Schildkröte
Hir. 26, 13. — 3) f. स्त्री N. pr. einer buckligen Magd der Kaikējī, die
ihre Herrin gegen Rāma aufhetzte; nach dem MBh. die zur Erde
herabgestiegene Gandharvī Dundubhī, nach dem R. eine Toch-
ter Virokāna's, MBh. 3, 15938. 15943. 15960. fgg. R. 1, 27, 19. 2, 7, 1.
fgg. (6, 1. fgg. GORR.). 77, 13 (10 GORR.). 78, 17. 25. — 4) n. = कुसुम्भी
(f.!) H. an. MED. *Safflor* WILSON. — Vgl. परि°.

मन्थरक (von मन्थर) m. N. pr. 1) eines Mannes KATHĀS. 72, 289. —
2) einer Schildkröte (*der Langsamen*) KATHĀS. 61, 79. 83. PĀNĀK. 114, 9.
— 3) eines einfältigen Webers PĀNĀK. 249, 22. — 4) eines buckligen
Mannes PĀNĀK. 261, 12.

मन्थरता (wie eben) f. *Langsamkeit*: गते: KATHĀS. 33, 201.

मन्थरु m. *der durch den Fliegenwedel erzeugte Wind* TRIK. 2, 8, 32.
— Vgl. कुठरु.

मन्थरेषण (मन्थर + ई°) m. N. pr. eines Mannes, pl. *seine Nachkom-*
men P. 2, 4, 66, Sch.

मन्थरील (म° + शील) m. = मन्थपर्वत MED. r. 197. ĠAṬĀDH. im ČKDr.
— Vgl. मन्थाचल, मन्थादि.

मैन्था (von मन्थ) f. 1) *Quirl*: पत्रं मन्थां विवृधते RV. 1, 28, 4. Das m.
मन्था s. u. 2. मथ्. — 2) = मेथिका *Trigonella Foeniculum graecum* Lin. RĀ-
ĠAN. im ČKDr.

मन्थाचल (मन्थ + च°) m. = मन्थपर्वत Spr. 1239. PRAB. 81, 14.

मन्थाद्रि (मन्थ + द्रि°) m. dass. KATHĀS. 31, 25. RĀĠA-TAR. 8, 2933.

मन्थान (von मन्थ) m. 1) *Schüttler*, Beiw. Čiva's MBh. 13, 1243. =
विश्वविलोडनसमर्थ Schol. Vgl. मन्थानैरव. — 2) *Butterstößel* AK. 2,
9, 74. TRIK. 2, 9, 22. 3, 3, 199. H. 1023. HALĀJ. 2, 121. मन्थानः पर्वततमः
R. 1, 43, 28. °वलयोद्गारैः HARIV. 3396. मन्थानावर्तपूर्णेषु (so die neuere
Ausg.) गरिषु 4424. मन्थानं (vgl. 2. मथ्) मन्दरं कृत्वा 4603. MBh. 1, 1124.
R. 1, 43, 19 (46, 21 GORR.). — 3) *ein best. Metrum, 4 Mal* — — — —

COLEBR. Misc. Ess. II, 139 (I, 8).

मन्थानक (von मन्थान) m. *ein best. Gras*, = दठमूल, तृणाङ्गिप, कुरित
RĀĠAN. im ČKDr.

मन्थानैरव (म° + मै°) m. N. pr. eines Lehrers der Haṭhavidjā
Verz. d. B. H. No. 647. Verz. d. Oxf. H. 233, b, 40. WILSON, Sel. Works
I, 214. HALL 16. fg.

मन्थावल (von मन्थ) m. *eine Schlangenart*; nach SĀH. *best. Thiere*, welche
sich von den Aesten der Bäume, mit dem Kopfe nach dem Boden,
herabhängen lassen, AIR. Br. 3, 26.

मैन्थितरु (von मन्थ) nom. ag. *Rührer, Schüttler* AV. 8, 8, 1.

मन्थिन् (wie eben oder von मन्थ) 1) adj. *erschütternd, aufregend*:
(जलजानि) मन्थीनि चेतसाम् BHATT. 6, 74. — 2) m. a) *der Soma-Saft,*
welchem Mehl beigerührt ist: गवाशिरं मन्थिनमिन्द्र शुक्रं पिवा सोमम्
RV. 3, 32, 2. शुक्रा गृणीत मन्थिना (du.) । गोभिः श्रीणीत मत्सरम् 9, 46,
4. VS. 7, 18. मन्थी संकुश्रोः 8, 57. 13, 57. 18, 19. TS. 3, 1, 6, 3. °पात्र 6, 4,
10, 1. 7, 2, 3. AIR. Br. 3, 1. ČAT. Br. 4, 2, 1. 2. 5, 4, 4, 21. KĀTJ. ČR. 9,
6, 13. 14. 10, 1. 2. 13. 22, 3, 25. Accent eines auf मन्थिन् ausgehenden co-
pul. comp. P. 6, 2, 142. — b) *der männliche Same* (nicht penis): ऊर्ध्व°
adj. = ऊर्ध्वरितम् Buġ. P. 5, 3, 20. Diese Bedeutung ist wohl aus der
häufigen Verbindung von मन्थिन् (in der Bed. a.) mit शुक्र (auch = रे-
तम्) gefolgert worden. — 3) f. °नी a) *Butterfass* H. 1022. HALĀJ. 2,
162, v. 1.; vgl. मन्थनी. — b) N. pr. einer der Mütter im Gefolge des
Skanda (*die Schüttlerin*) MBh. 9, 2647.

मन्थिर्व (मन्थिन् + 1. प) adj. *den Rühr-Soma trinkend* VS. 7, 17. TBR.
1, 1, 1, 2. KĀTJ. 27, 8.

मन्थिवत् oder मन्धीवत् (von मन्थिन्) adj. *mit Rühr-Soma verbun-*
den KĀTJ. ČR. 10, 2, 3.

मन्थिशोचिस् (मन्थिन् + शो°) adj. *wie Rühr-Soma glänzend* VS. 7, 18.

मन्धीवत् s. मन्थिवत्.

मन्थु m. N. pr. eines Sohnes des Vīravrata und älteren Bruders
des Pramanthu Buġ. P. 5, 15, 13.

मन्थोदक (मन्थ + उ°) m. *das Milchmeer* ČABDĀRTHAK. bei WILSON. Es
ist wohl माण्डोदक gemeint.

मैन्ध्य (von मन्थ) adj. *zu reiben*: Feuer TS. 6, 3, 3, 2. — Vgl. मध्य.

मन्द s. 1. und 2. मद्.

मन्द (von 2. मद्, मन्द) 1) adj. f. स्त्री; ČAT. Br. 13, 7, 1, 15 nur durch Ent-
stellung; vgl. AIR. Br. 8, 21. a) *langsam, schleppend, träge*; = घालस्य,
घलस, घतोदण AK. 2, 10, 19. 3, 4, 16, 97. H. 384. an. 2, 232. fg. MED. d.
13. HALĀJ. 2, 232. = स्वेर (self-willed WILSON.) AK. 3, 4, 33, 194. TRIK. 3, 3,
209. H. an. MED. HALĀJ. 3, 47. °विचेष्टित Suçr. 1, 41, 19. गति SūRJAS.
2, 12. 13. KUMĀRAS. 1, 11. Spr. 622. 2081. 3424. स्पन्द Spr. 4821. ग्रह
Planet SūRJAS. 7, 2. von Personen HARIV. 4220 (मन्दौ st. मलौ die neuere
Ausg.). Spr. 5300. BHĀG. P. 4, 1, 10. 16, 10. क्रियासु AK. 3, 1, 17. H. 333.
HALĀJ. 2, 227. मनसिज° *träge in der Liebe* Gīt. 6, 1. मन्दम् adv.: प्रवाह-
येत् Suçr. 2, 214, 8. या ČĀK. 33. ध्यानमन्दं परिक्रम्य 80, 15. ववत्सु: R. 5,
13, 41. मन्दचारिन् SūRJAS. 1, 58. मन्दानुसारिन् Suçr. 2, 133, 11. मन्दं मु-
द्रितपासवः (पयोविन्दवः) allmählich Spr. 2121. मन्दमिवालोका gleich-
sam träge KATHĀS. 32, 156. मन्दमन्दम् ganz langsam, — gemächlich: व्र-